

**Министарство финансија Републике Србије**  
**Министарство трговине, туризма и телекомуникација Републике Србије**  
**Министарство привреде Републике Србије**  
**Привредној комори Србије**

Предмет: Иницијатива ПУ ХОРЕС за смањење ПДВ на храну у хотелима и ресторанима са 20% на 10%

Поштовани,

обраћамо Вам се са иницијативом коју смо започели још 2013. године која се односи смањење пореза на додату вредност везано за храну у хотелским и ресторанским објектима. Због тога смо слободни да Вам у циљу заштите интереса хотелско ресторанског сектора у Републици Србији поднесемо

### **ИНИЦИЈАТИВУ**

ради измене члана 23 и члана 25 Закона о порезу на додату вредност.

### *Образложење*

Питање пореског третмана служења хране у угоститељским објектима није ново и ово Удружење сматра да је, у циљу даљег развоја туристичко угоститељске понуде у Србији потребно храну која се припрема и служи у угоститељским објектима типа хотел и ресторан опорезовати посебном пореском стопом у висини од 10%. Разлог за ово је врло једноставан: мишљења смо да би се смањењем пореза на храну која се припрема и служи у угоститељским објектима типа хотел и ресторан, у одредјеној мери смањиле цене угоститељских услуга у Републици Србији, што би довело до повећања броја гостију а самим ти и до отварања нових радних места.

Ова иницијатива није усмерена на евентуално остваривање добити угоститељског сектора у односу на буџет Републике због смањења пореза, како то на први поглед може изгледати, већ ми сагледавамо корист искључиво у правцу повећања броја гостију, па самим тим и повећања промета. Таквој техници привлачења туриста и посредном повећању фискалних прихода насталог због смањења пореза у угоститељству прибегле су већ многе земље како би своју туристичку понуду учиниле што примамљивијом и самим тим повећале своје приходе и развијале друге гране привреде. Треба имати у виду и важну чињеницу да би се смањењем пореске стопе значајно дестимулисали покушаји појединих несавесних предузетника да избегавају плаћање ПДВ у угоститељским објектима, пошто би стопа пореза од 10% чинила неисплативим ризик од кажњавања и затварања објеката. Смањењем пореске стопе би се значајно повећао обухват наплате пореза и верујемо, чак и повећала његова наплата у апсолутним износима. И на крају, као директна последица добровољног повећања наплате пореза дошло би до значајног растерећења пореских инспекција који би свој фокус могле да усмере у правцу већих утаја пореза, чиме би се у великој мери повећала финансијска дисциплина у целој Србији, посебно имајући у виду да би издавање фискалних рачуна гостима у свим угоститељским објектима био значајан успех државе која се огледа у томе да за сваку пружену услугу за коју је обавезно издавање фискалних рачуна, такав рачун и добију. На тај начин би се постигле четири погодности: прва је повећање броја страних гостију, друга је повећање продаје разних производа, а самим тим и повећана упосленост, трећа је повећан приход од пореза због продаје производа и енергената страним туристима и четврта је унификација пореске стопе за све угоститељске услуге са земљама Европске Уније.

Европа деценијама представља најпожељнију туристичку дестинацију али се њено тржишно учешће све више смањује. Због негативних тенденција кровно удружење - HOTREC у „Извештају о користима ниске стопе ПДВ за стварање нових радних места и конкурентност у Европској Унији“ из 2017. године истиче да је примерена пореска политика кључни фактор јачања конкурентности туризма како би се одржала позиција Европе.

У разматрању конкурентности туризма сектор смештаја и хране практично је нераздвојив и представља кључни покретач туризма и економије Србије. Стога је оправдано да се, у многобројним студијама у којима се анализира туристичка конкурентност, сугерише на синхронизовано деловање по питању редукованог ПДВ, тако да у земљама ЕУ, 17 чланица примењује редуковану стопу ПДВ на угоститељске услуге-хране и пића, што се да видети из табеле 2.

Primeri efekata smanjenja stope PDV  
za hotele i restorane u Evropi



**Irska** (PDV stopa smanjena sa **13,5%** na **9%**):

**+56.400** novih radnih mesta (**+34%** tokom 5 god.),

**+79%** privredne aktivnosti tokom 5 god.

**Švedska** (PDV stopa na **ugostiteljstvo** smanjena sa **25%** na **12%**):

**+10%** porast zaposlenih i mase plata u 2 god.

**Francuska** (PDV stopa smanjena sa **19,6%** na **7%**):

**+52.700** novih radnih mesta

**Nemačka** (PDV stopa smanjena sa **19%** na **7%**):

**+18,5%** novih radnih mesta u 5 god.

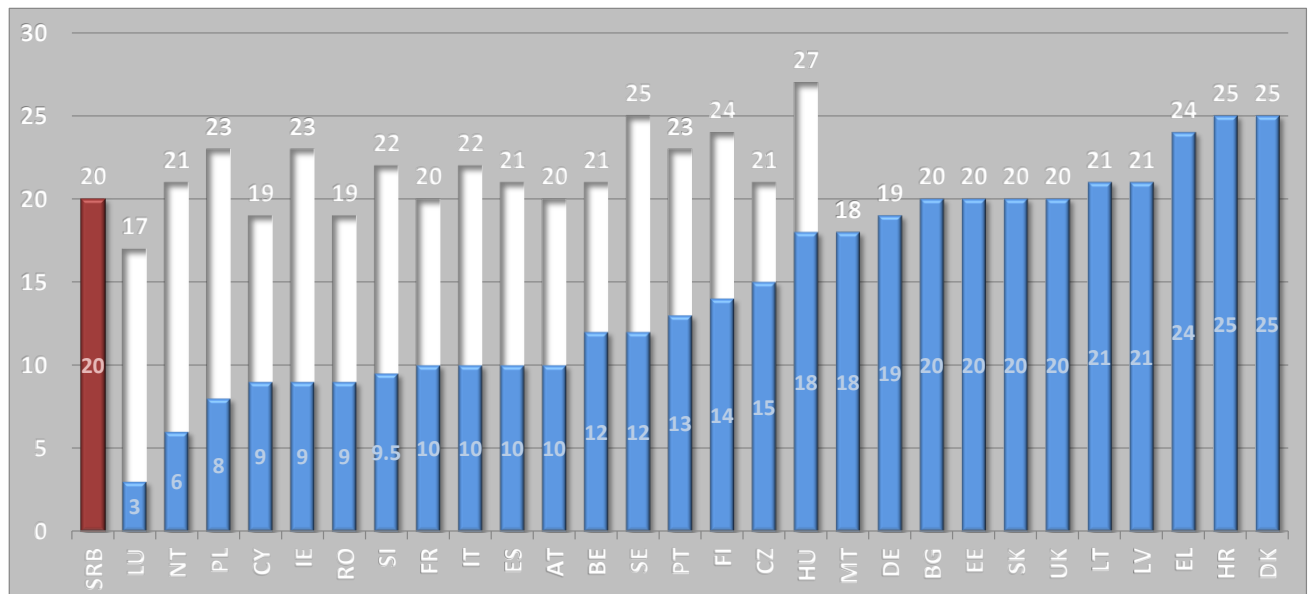
**+32%** veće investicije u 1 godini

**Mađarska** (PDV stopa smanjena sa **27%** na **18%** od 1.1.2017. a na **5%** od 1.1.2018.)

Izvor: report on the benefits of low VAT on job creation and competitiveness in the European Union, HOTREC, 2017

Centar za Istraživanje  
Hotelijerstva i Turizma **CIHIT**

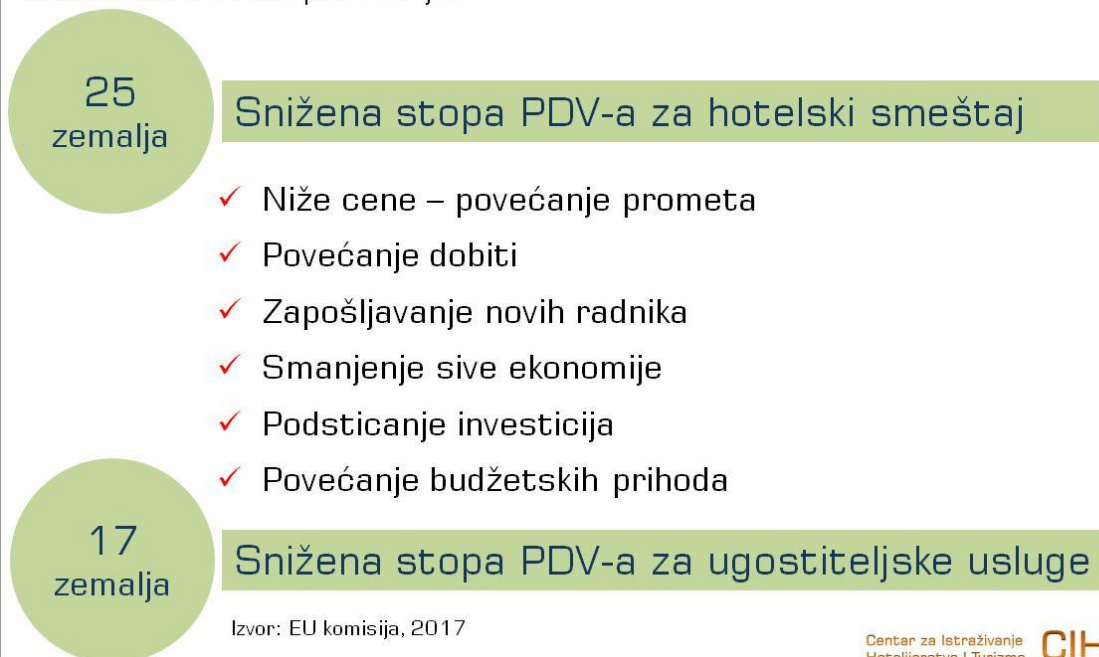
Табела 1



Табела 2

Увођење редуковане стопе ПДВ на смештај и угоститељске услуге у сектору хране има читав низ директних и индиректних економских утицаја.

Brojne zemlje Evrope primenjuju snižene stope PDV-a na smeštaj i ugostiteljske usluge, podstičući time ekonomske efekte sektora i stvarajući konkurentne uslove poslovanja.



Табела 3

Директан утицај редуковане стопа ПДВ односи се пре свега на смањење прилива по основу смањење стопе ПДВ са једне стране, али са друге, повећава се прилив по основу повећања прихода, од пореза на добит хотела и ресторана, пореза и доприноса на плате и од убирања ПДВ у новоотвореним објектима, повећања прихода, раста инвестиција, личне потрошње и извоза.

Истраживање на примеру 10 земаља о утицају смањене стопе ПДВ-а на ресторане (Ministry of Finance, the Economy and Investment Malta, 2009) показало је да примена редуковане стопе ПДВ-а у туризму и угоститељству има позитивне утицаје на целокупну привреду, где смањење пореског оптерећења у туризму и угоститељству генерише стопу раста БДП-а између 0.2 и 0.6 процентних поена, те да су користи од смањеног пореског оптерећења туризма и угоститељства веће од опортуних трошкова изгубљених прихода у буџету.

Бројна су и упозорења на велику опасност од преусмеравања гостију на повољније конкурентске дестинације, у случају примене редовне стопе ПДВ (20%). Чак се и стопа ПДВ-а од 10%, од стране појединих стручњака оцењује недовољно конкурентном, јер многе конкурентске земље имају нижу стопу. И у самој Стратегији развоја туризма Републике Србије до 2025. оцењено је да је фискално оптерећење додане вредности, као и укупно фискално и парафискално оптерећење туристичке активности, веће него у земљама релевантног конкурентског круга, због чега је најављена могућност даљњег смањења фискалне пресије.

Снижење стопе ПДВ довело би до подстицаја у нове инвестиције у угоститељство, како домаћих, тако и страних инвеститора, док би се ниска профитабилност сектора подигла, што би створило простор за инвестиције. Раст улагања би водио у потребу за новом рандом снагом, претежно младих људи које упошљава угоститељство. Такође, редуковане стопе ПДВ помогле би у борби против сиве економије и увођење у регуларно пословање, што је стратешко опредељење Владе Србије.

Због глобалних кретања попут ниских каматних стопа и усмерености туристичке тражње на сигурне дестинације, Србија има прилику да се подстицајима у туризам репозиционира према вишем квалитету који подстиче запошљавање и раст привреде, путем мултипликативног утицаја на повезане делатности (грађевинарство, пољопривреда, трговина...).

Уз конкурентан ПДВ за смештај и исхрану у угоститељству треба увести и друге фискалне и економске мере које ће омогућити:

Максималну синергију са повезаним делатностима са туризмом и угоститељством (пре свега са пољопривредом и грађевинарством);

Контролисан развој који је у складу са најбољим националним интересима

У циљу обезбеђења даљег развоја туризма и угоститељства Србије предлажемо да се стопа ПДВ-а на услуге хране у ресторанима и хотелима смањи са досадашњих 20% на 10% и тиме придружимо групи од 14 земаља ЕУ који имају редуковану стопу ПДВ.

Стога би се сектору, са највећим развојним потенцијалом у држави, омогућили конкурентни услови, чиме би се обезбедио даљи економски раст, не само туризма и угоститељства већ и повезаних делатности.

У Београду, 13.08.2018.

Председник Скупштине

Председник УО

Директор

---

Тома Момировић

---

Александар Василијевић

---

др Георги Генов